

Voorstel regioraad

Samenvatting

Op 20 juni 2012 heeft uw raad ingestemd met het voorstel van de Innovatiesprong Twente, waarbij onder andere € 15 miljoen is gereserveerd voor het Innovatiefonds Twente voor specifiek Twentse projecten op het gebied van High Tech Systemen en Materialen (HTSM). Wij stellen u in dit voorstel voor om samen met de provincie Overijssel een Innovatiefonds (Holding) op te richten waarbij de middelen van de provincie en Regio Twente apart worden gehouden in twee nieuw op te richten besloten vennootschappen, onder de werknaam Innovatiefonds Twente BV en Innovatiefonds Overijssel BV. Tevens wordt PPM Oost voorgesteld als fondsmanager.

Aan de regioraad,

Op 20 juni 2012 heeft uw raad ingestemd met het voorstel van de Innovatiesprong Twente, waarbij onder andere € 15 miljoen is gereserveerd voor het Innovatiefonds Twente voor specifiek Twentse projecten op het gebied van High Tech Systemen en Materialen (HTSM). De Innovatiesprong Twente beoogt de positie van Twente als top innovatieve regio op het gebied van High Tech Systemen en Materialen te verstevigen. De doelstelling is om een gezamenlijk fonds van Regio Twente met de provincie Overijssel te realiseren met een daarbij behorende governancestructuur.

In uw vergadering van 14 november 2012 heeft u kennis genomen van de kaders en criteria van dit Innovatiefonds. Op dat moment was de juridische structuur van het Innovatiefonds nog niet geheel duidelijk. Afsproken is, indien besluitvorming niet kon wachten tot de eerstvolgende regioraadsvergadering, te werken met de zgn. zienswijzenprocedure.

De voortgang in besluitvorming bij de provincie geeft ons echter ruimte om u de voorgestelde juridische structuur te presenteren, inclusief de noodzakelijke vervolgstappen. In dit voorstel stellen wij u tevens de beoogde fondsbeheerder voor.

Innovatiefonds

Het innovatiefonds zal zich richten op bestaande technologisch-innovatieve MKB- bedrijven met groeimogelijkheden en op samenwerkingsverbanden met betrokkenheid van innovatief MKB, groter bedrijfsleven en kennisinstellingen binnen de topsector High Tech Systemen en Materialen.

Zoals in het voorstel van 14 november 2012 is aangegeven wordt een business case begeleid door het Innovatieloket (Kennispark Twente) en voorgelegd aan de stuurgroep IPT 2.0 om te beoordelen of deze passend is in de regionale innovatieagenda. Voor de definitieve bedrijfseconomische beoordeling is het Investment Committee aan zet. Via leningen en participaties kunnen kansrijke businesscases ondersteund worden, die moeten leiden tot sterkere ondernemingen met meer exportwaarde en werkgelegenheid.

De provincie Overijssel heeft € 42 miljoen beschikbaar gesteld voor het Innovatiefonds. Vanuit de provincie Overijssel is aangegeven dat de inzet van Regio Twente zoveel mogelijk één op één wordt gematcht om de in Twente op gang gebrachte noodzakelijke economische

structuurversterking voort te zetten mede gezien onze voorgenomen bijdrage van € 15 miljoen. Naar verwachting zou minimaal de helft van de door de provincie Overijssel zelf beschikbaar gestelde middelen via het Innovatiefonds Overijssel in Twente moeten kunnen landen. De kwaliteit van de business case geeft hierbij de doorslag. Bestuurlijk is vastgesteld dat hiervoor geen separate afspraak nodig is, omdat Twente een goede netwerkstructuur heeft, het bedrijfsleven relevante profielen heeft en relevante ervaring is opgedaan met innovatieprojecten in de afgelopen jaren. Zie hiervoor ook de passage in de inleiding van het statenvoorstel Kaderstelling Innovatiefonds die als bijlage aan dit voorstel is toegevoegd.

Fondsmanagement en beheer

De provincie Overijssel heeft de uitdrukkelijke wens om PPM Oost aan te wijzen als fondsbeheerder, waarvan de provincie aandeelhouder is. Wij stellen voor om ons aan te sluiten bij de Provincie (zodat er geen twee fondsbeheerders behoeven te worden aangesteld) en het management en beheer voor het Innovatiefonds Twente eveneens op te dragen aan PPM Oost. PPM Oost wordt gezien als een professioneel ingerichte organisatie die dagelijks met businesscases werkt en die bekend is met de wensen en eisen van uw raad.

Een onafhankelijk investeringscomité (IC), met experts van buiten Overijssel, levert advies aan de fondsbeheerder op de te honoreren businesscases. Zonder instemming van het investeringscomité volgt géén investering vanuit het fonds. De aandeelhouders van het innovatiefonds zullen concrete instructies geven aan de fondsmanager, die door de fondsmanager moeten worden opgevolgd.

Daarnaast zal vanuit de provincie Overijssel en Regio Twente met PPM Oost een beheerovereenkomst worden gesloten waarin nauwgezet beschreven wordt onder welke condities PPM Oost het Innovatiefonds dient te managen en beheren. Fysieke aanwezigheid van PPM Oost in Twente, zowel in relevante netwerken als op kantoorlocatie (Kennispark Twente), zal daarvan deel uitmaken.

Met de keuze voor PPM Oost, kiezen wij en de Provincie voor een partij die voor 100% eigendom is van overheden (Ministerie van EL&I, Provincie Gelderland, Provincie Overijssel en de Universiteit Twente, waarvan sommige via Oost NV in plaats van rechtstreeks) en daarmee hebben deze partijen direct invloed op de activiteiten van PPM Oost. Regio Twente heeft deze invloed in beginsel niet. Door toetreding van Regio Twente als aandeelhouder wordt beoogd, door middel van de aanschaf van één aandeel in PPM Oost, de invloed van Regio Twente te waarborgen. Hierdoor kunnen wij, zij het beperkt, eveneens invloed uitoefenen en is er eveneens sprake van quasi-inbesteding.

Op dit moment bedraagt het aantal geplaatste en gestorte aandelen 46.200.151. De nominale waarde van een aandeel bedraagt € 1,-. De uiteindelijke waarde van het aandeel zal gebaseerd worden op de jaarcijfers 2012 van PPM Oost. Deze zijn op dit moment nog niet exact bekend. U mag er van uitgaan dat de waarde van één aandeel PPM Oost zal liggen tussen € 1,50 en de € 2,00.

Juridische Structuur

Regio Twente en de provincie Overijssel kiezen voor een privaatrechtelijke structuur, waarbij gestreefd is naar evenwicht tussen besturing (zeggenschap over eigen middelen) en financiering richting ondernemingen (één gezicht/systeem).

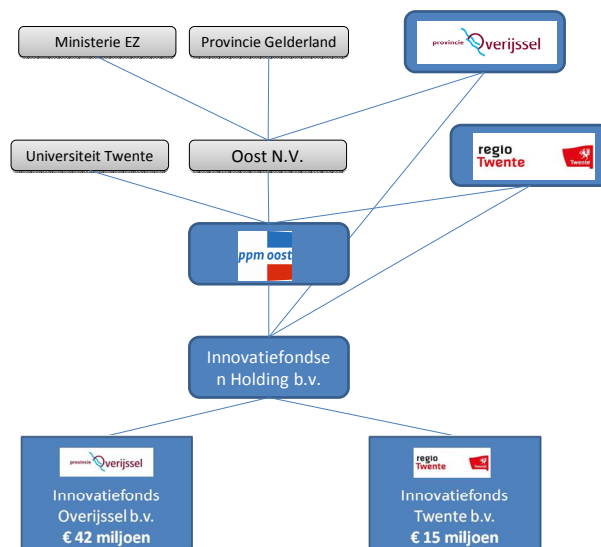
Regio Twente en de Provincie Overijssel zullen samen met PPM Oost de aandelen houden in een door PPM Oost nieuw op te richten holding. Regio Twente en de Provincie worden naar rato van hun inbreng aandeelhouder, waarbij PPM Oost een beperkt belang zal verwerven, wat haar relatie tot het fonds bestendigd. Gezamenlijk vormen zij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. PPM Oost heeft geen recht op eventuele revenuen uit het fonds, noch een doorslaggevende stem. Eveneens zal aan het aandeelhouderschap van

PPM Oost de kwaliteitseis verbonden worden dat zij, wanneer zij niet meer de positie van statutair-bestuurder/ fondsmanager bekleden, hun aandelenbelang overdragen aan Regio Twente en de provincie Overijssel.

De vorm waarvoor wij samen met de Provincie hebben gekozen is ook een bevestiging van de gezamenlijke agenda die wij wensen te realiseren. Het gezamenlijk aandeelhouderschap maakt het mogelijk om deze gezamenlijkheid ook in de werking van het fonds door te voeren (effectieve sturing op de politiek-bestuurlijke doelstellingen van de provincie en Regio Twente en de beoogde resultaten). Besluiten over het Innovatiefonds worden gezamenlijk genomen.

Om de volgende redenen wordt voorgesteld een privaatrechtelijke organisatie (BV) op te zetten:

- Het Innovatiefonds houdt zich bezig met uitoefening van privaatrechtelijke activiteiten (zij het dat alle activiteiten een publiek doel dienen en getoetst zijn aan een publiekrechtelijk kader) en opereert als marktpartij op de kapitaalmarkt (waarbij het fonds echter wel complementair is aan bestaande marktpartijen). Voor de verwezenlijking van de doelstelling moeten private gelden worden aangetrokken bij de individuele projecten.
- Een privaatrechtelijke organisatie is beter in staat afspraken te maken met private partijen over cofinanciering en risicobeheersing.
- Een privaatrechtelijke organisatie biedt de mogelijkheid om slagvaardig, efficiënt en professioneel als marktpartij op te treden. Het Innovatiefonds zal bovendien als aandeelhouder van de vennootschappen waarin zij participeert, besluiten moeten nemen zoals het instemmen met juridische procedures, aannamen en ontslag directieleden, aangaan van financieringen het doen van investeringen, etcetera;
- Revenuen uit het fonds zouden kunnen terugvloeien naar de aandeelhouders.

Deze holding (een besloten vennootschap), onder de werknaam Innovatiefondsen Holding b.v., kent een eigen Raad van Commissarissen en een Investment Committee (IC), voor de beoordeling van die financieringsvoorstellen. De middelen van de Provincie (€ 42 miljoen) en Regio Twente (€ 15 miljoen) worden apart gehouden in twee nieuw op te richten besloten vennootschappen, waarvan de holding 100% eigenaar is. Door deze scheiding bestaat de mogelijkheid om op enig moment de samenwerking eenvoudig te ontvlechten. De Provincie

en Regio Twente kiezen voor een model waarbij het juridisch en economisch eigendom van de verstrekte financieringen en uitgezette participaties gekoppeld is aan de financiering die voort komt uit de middelen van beide organisaties. Hiervoor worden twee aparte vennootschappen opgericht, waarin dit eigendom wordt ondergebracht (overigens zonder nadelige effecten voor de ondernemers die financiering ontvangen). Deze vorm maakt het mogelijk om op enig moment afwijkende politiek-bestuurlijke keuzes te maken en 'ieder zijns weegs te gaan'. In de aandeelhoudersovereenkomsten tussen de Provincie en Regio Twente zal geregeld worden hoe een eventuele ontvlechting van het fonds kan plaatsvinden (besluitvorming, financiële condities etc.). Deze vorm levert een beperkte additionele administratieve last op voor de fondsbeheerder. Het fondsmanagement (uitgevoerd via de holding) wordt uitgevoerd door professionals. Waarbij zoals hierboven beschreven, PPM Oost is beoogd om deze rol te vervullen, waarbij zij fungeren als directiebestuurder van Innovatiefondsen holding BV.

Vervolg

De komende maanden staan in het teken van de verdere uitwerking hiervan. Deze dient onder andere in juridische documenten verder te worden vormgegeven. In dat kader zullen in ieder geval de volgende documenten worden opgemaakt:

- Akte van oprichting Innovatiefondsen Holding B.V.
- Akte van oprichting Innovatiefonds Overijssel B.V.
- Akte van oprichting Innovatiefonds Twente B.V.
- Investeringsreglement
- Beheerovereenkomst met PPM Oost

Daarnaast valt te denken aan:

- verwerven aandeel PPM Oost, waaronder aandeelhoudersovereenkomst
- bemensen van Investment Committee
- rapportage en verantwoordingsverplichtingen

Wij zullen uw raad hiervan middels de in de vergadering van 14 november 2012 afgesproken wijze van verantwoording, blijven informeren.

Op grond van het delegatiebesluit van uw raad van 19 juni 2002 zijn wij bevoegd tot het verrichten van burgerrechtelijke rechtshandelingen. Hieronder vallen het nemen van een besluit tot het oprichten en deelnemen in een besloten vennootschap en de daaraan verbonden overeenkomsten zoals een aandeelhouders en beheersovereenkomst. Wij zullen de betreffende documenten ter kennis van uw raad brengen.

Voorstel

1. Innovatiefonds Twente op te richten volgens de in dit voorstel gekozen juridische structuur;
2. PPM Oost als beoogd fondsbeheerder van de Innovatiefondsen Holding aan te wijzen;

Enschede, 21 januari 2013

Dagelijks bestuur,
secretaris,

voorzitter,

Dr. Ing. G.J.M. Vos

P.E.J. den Oudsten

Bijlage

- Statenvoorstel Provincie Overijssel; Kaderstelling Innovatiefonds Overijssel